

Piispa: Maallistuvaa kirkkoa ei kannata hylätä

Kuopion hiippakunnan piispa **Jari Jolkkonen** pitää esikoislestadiolaisen liikkeen selvitystyötä sakramenttien toimittamiseksi liikkeen maallikoiden voimin huolestuttavana. Jolkkosen mukaan yhteiskunnan maallistuminen koskee myös kirkkoa, mutta kirkon jättäminen on huono tapa vastata siihen.

Jolkkonen kommentoi sähköpostitse *Kotimaa Pro:n* pyynnöstä aiemmin esiin nousutta tietoa Suomen esikoislestadiolaiset ry:n perustamasta omien sakramenttien järjestämistä pohtivasta työryhmästä. Valmistelu tuli Jolkkoselle yllätyksenä, ja hän kuuli siitä ensimmäistä kertaa *Kotimaa Pro:n* haastattelupyynnön yhteydessä. Jolkkosen mukaan yhteistyö liikkeen kanssa on sujunut tähän asti hyvin.

– Toivon ja rukoilen, että esikoiset elävät jatkossakin kirkon yhteydessä ja kantavat vastuuta seurakunnissamme, Jolkkonen kirjoittaa.

Kotimaan haastattelema esikoislestadiolaisten puheenjohtaja **Seppo Karhu** kertoi, että valmistelun taustalla on muun muassa liikkeen näkemys kirkon maallistumisesta ja kielteinen suhtautuminen naispappeuteen. Karhun mukaan liikkeen jäsenten olisi joissain seurakunnissa ollut vaikeuksia saada kaikkia palveluita kirkolta virkakantansa vuoksi.

Jolkkosen mukaan kirkkojärjestyksen mukaan seurakunnan jäsenellä on oikeus saada kirkolliseen toimitukseen toivomansa pappi.

– Tässä kirkko on salliva. Myös herätysliikkeiden kirkkopyhät ovat tietyin edellytyksin mahdollisia. Piispojen ja herätysliikejohtajien tahdonilmaisu kannustaa niihin. Käsitykseni mukaan valtaosa esikoislestadiolaisista on ollut näihin järjestelyihin tyytyväisiä, Jolkkonen kirjoittaa.

Papin asema sakramenttien toimittajana perustuu tunnustukseen

Karhu piti ongelmallisena nykyisiä ehtoollisen ja kasteiden toimitusten kaavoja. Karhun mukaan useissa yhteistyöseurakunnissa on käytetty vuoden 1969 kaavoja. Muutamissa yhteistyöseurakunnissa näin ei kuitenkaan ole toimittu, vaan kaavaan on esimerkiksi tehty ei-toivottuja lisäyksiä.

Jolkkonen kirjoittaa ymmärtävänsä, etteivät sanamuodot voi tyydyttää kaikkia. Hänen mukaansa kaavojen kieli kuitenkin perustuu Uuteen testamenttiin, eivätkä sisällä mitään luterilaisen tunnustuksen vastaista.

Kotimaa Pro:n haastattelema lestadiolaisuutta tutkinut kirkkohistorian professori **Jouko Talonen** arvelikin aikaisemmin, että liikkeen omissa kaavoissa saattavat näkyä mahdolliset reformoidun kirkon ajatuksia muistuttavan muotoilut. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi ehtoollisen muistoluonteen ja kasteen kirkkoon liittämisen korostamista. Luterilaisessa tunnustuksessa painotetaan sakramenttien luonnetta niin sanottuina armon välineinä.

Jolkkonen muistuttaa, että evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuksen mukaan Jumala on asettanut kirkkoonsa pappisviran sakramenttien hoitamista varten. Tunnustuskirjoihin kuuluvassa *Augsburgin tunnustuksessa* määritellään erikseen, ettei sakramenteja saa toimittaa kuin asianmukaisesti virkaansa kutsuttu ja vihitty pappi. 1500-luvulla kirjoitettu

Augsburgin tunnustus on yksi keskeisimpiä luterilaisten kirkkojen itseymmärrystä määrittelevistä teksteistä.

– Ei voi puolustaa kirkon tunnustusta toimimalla sitä vastaan, Jolkkonen sanoo ja muistuttaa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon olevan esikoislestadiolaisen liikkeen hengellinen koti ja äiti.

Jolkkosen hiippakunnan alueen esikoiset myönteisempiä omille sakramenteille

Esikoislestadiolainen liike on Suomessa ja maailmanlaajuisesti lestadiolaisuuden toiseksi suurin haara. Sen kannattajia Suomessa arvioidaan olevan reilu kymmentuhatta. Suurimmat yhteisöt ovat Etelä-Suomen suurissa kaupungeissa, kuten Lahdessa, Helsingissä ja Tampereella. Lisäksi liikkeen rukoushuoneita on ainakin Pohjanmaalla ja Itä-Suomessa. Jolkkosen hiippakunnassa rukoushuoneita on esimerkiksi Joensuussa, Enossa, Keiteleellä ja Lieksassa.

Liikkeen pääpaikkana pidetään Lahtea, jossa järjestetään vuosittain myös liikkeen kesäjuhla, juhannusseurat. Lahti kuuluu Tampereen hiippakuntaan. Myös Tampereen piispa **Matti Repo** kertoi Kotimaalle liikkeen päätöksen aiheuttavan huolta ja hämmennystä. Repo arveli, että ottaessaan käyttöön omat sakramentit, liike ajaisi itsensä eroon kirkosta samaan tapaan kuin esimerkiksi Luther-Säätiö, vaikka se itse haluaisikin katsoa olevansa edelleen kirkon sisällä.

Jouko Talonen arveli *Kotimaa Pro:n* haastattelussa, että kysymys omista sakramenteista voi jakaa liikettä sisäisesti. Talosen mukaan Itä-Suomessa ajatukseen omista sakramenteista suhtaudutaan Länsi- ja Etelä-Suomea myönteisemmin. Jälkimmäisillä alueilla myös liikkeen suhde paikallisseurakuntiin on vahvempi, mikä aiheuttanee enemmän vastusta mahdollista päätöstä kohtaan.